

AKTUALNOŚCI

Święta
coraz bliżej
>> 4

INWESTYCJE

Co słycać na budowie
Centrum Przesiadkowego?
>> 5

KULTURA

Rozmowa ze
Zbigniewem Rokitą
>> 7

Tygodnik
bezpłatny

47 | 2021
{#1084}
25.11.2021

ISSN: 1642-1108

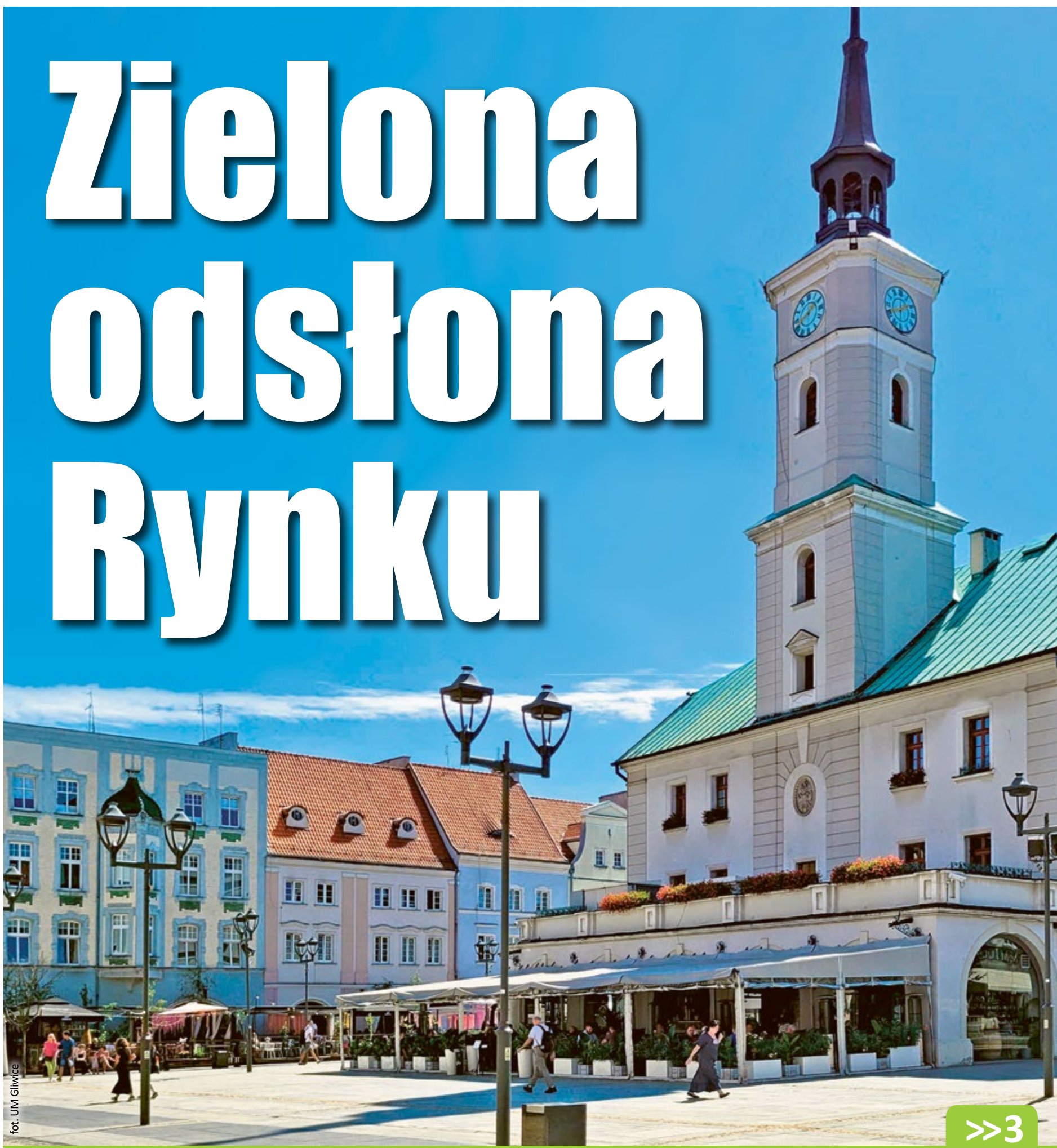
GLIWICE

miejski serwis informacyjny

gliwice.eu

Zielona odstłona Rynku

fol. UM Gliwice

>> 3

Monika Pyrek trenowała w Arenie

Takie poniedziałki to my rozumiemy – do Areny Gliwice ponownie zawitało Kinder Joy of Moving i to w doborowym towarzystwie! W Alternatywnych Lekcjach WF Moniki Pyrek wzięty udział dzieci z Gliwic, a Mała Arena zamieniła się w ogromną salę gimnastyczną. Co jest grane? Już wyjaśniamy.

fot. materiały Areny Gliwice

Lekcje wychowania fizycznego, które pamiętamy ze szkoły, to już przeszłość. W dobie pandemii, a co za tym idzie nieuchronnie powracającego zdalnego na-

uczania, potrzebujemy czegoś, co obudzi w najmłodszych sportowego ducha. Na tę potrzebę doskonale odpowiada międzynarodowy projekt prowadzony

przez Grupę Ferrero. Założenie jest proste. Jeśli dzieci będą miały łatwy dostęp do różnorodnych i urozmaiconych form sportu, to w przyszłości staną się aktywnymi dorosłymi.

Alternatywne Lekcje WF to projekt, który w 2017 roku został zainicjowany przez Monikę Pyrek, jedną z najlepszych polskich lekkoatletek w historii tej dyscypliny, a następnie stał się on częścią programu Kinder Joy of Moving.

Refleksomierz sprawdzający czas reakcji, ruchoma ścianka wspinaczkowa, bieg sprinterski z wykorzystaniem fotokomórek, stacja piłkarska i koszykarska, symulator jazdy na nartach – brzmi jak czarna magia? Nie dla dzieci – one poradziły sobie brawurowo, a oprócz nowych doświadczeń ich dzień wypełnił ogrom radości.

Nie taka technologia straszna, jak ją malują – czy ma coś wspólnego ze sportem? Oczywiście – i jedno, i drugie potrafi dostarczać niesamowitych emocji, a dzieciaki to przecież uwielbiają. Właśnie dlatego Monika Pyrek ruszyła w Polskę, a projekt realizowany jest pod patronatem oraz przy wykorzystaniu dofinansowania Ministerstwa Kultury, Dzie-

dictwa Narodowego i Sportu. Patronat nad programem objął również Polski Komitet Olimpijski.

– Chcemy pokazać dzieciom, że sport jest przede wszystkim dobrą zabawą i frajdą. Wykorzystujemy nowoczesne technologie

i specjalistyczny sprzęt. Dzięki temu dzieci i młodzież traktują to jako atrakcję, a my przemycamy w tym ruch – mówi Monika Pyrek, inicjatorka akcji, wicemistrzyni świata w skoku o tyczce i czterokrotna olimpijka.

Klaudia Kras / Arena Gliwice

fot. materiały Areny Gliwice

Mistrzostwa świata w Gliwicach

Jeśli kibicowanie zawodnikom piłki nożnej przestało wam wystarczać – mamy dla was coś specjalnego. Od 8 do 10 grudnia Arena Gliwice będzie w centrum teqballowych wydarzeń.

Panie, panowie, zapraszamy na Mistrzostwa Świata w Teqballu! Piłka nożna na stole? Tak, ten sport nie tylko istnieje, ale przede wszystkim robi zawrotną karierę i to w świetnym tempie. Dyscyplina urodziła się na Węgrzech i jest naprawdę widowiskowa – życzymy sobie i wam, żeby osiągnęła sukces na miarę kostki Rubika.

To nie pierwsze spotkanie z teqballem w gliwickiej Arenie – w październiku mieliśmy przyjemność gościć konsula generalnego Węgier w Krakowie, najważniejszych przedstawicieli Międzyna-

rodowej Federacji Teqballu oraz spore grono naprawdę utalentowanych adeptów tego młodego sportu. To nie wszystko – miała wtedy miejsce ceremonia przekazania stołu, który ma przysłużyć się rozwojowi nowej dyscypliny i zaszczyć w mieszkańcach Gliwic teqballowego bakcyła. Czy tak się stało? Odwiedźcie Arenę Gliwice w grudniu i przekonajcie się sami. Przed nami trzy dni intensywnych, rozgrywek, wyjątkowych gości i spektakularnych niespodzianek. Bądźcie z nami!

Klaudia Kras / Arena Gliwice

fot. materiały Areny Gliwice

Miejski Serwis Informacyjny – Gliwice

Wydawca: Urząd Miejski w Gliwicach, ul. Zwycięstwa 21, 44-100 Gliwice,

e-mail: kom@um.gliwice.pl, gliwice.eu

Redakcja: Anna Proksa (redaktor naczelny), tel. 32/239-11-35, e-mail: proksa_a@um.gliwice.pl,

Katarzyna Kozub-Kulik (zastępca red. naczelnego), Monika Foltyn, Joanna Lenczowska, Magdalena Mickielewicz

Ogłoszenia/dystrybucja: Małgorzata Kazek-Baranowska, tel. 32/238-55-44, e-mail: ogloszenia@um.gliwice.pl

Skład/grafika: Tomasz Królik, tel. 32/238-55-44, e-mail: krolik_t@um.gliwice.pl

Nakład: 21 000 egzemplarzy. Druk: AGORA POLIGRAFIA, Warszawa

GLIWICE
miejski serwis informacyjny

Redakcja zastrzega prawo skracania i adiacji językowo-stylistycznej nadsyłanych materiałów. Nie zwracamy tekstów, które nie były zamówione.

Jest zgoda konserwatora zabytków. Będą nowe drzewa i krzewy na Rynku

Gliwicki Rynek wypięknije. W historycznej przestrzeni pojawią się nowe rośliny i więcej ławek dla mieszkańców. Zielone kompozycje będą sprzyjać odpoczynkowi i stanowić całoroczną ozdobę. Projekt modernizacji zyskał już akceptację Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Gliwicki Rynek niedługo przejdzie metamorfozę. Zaplanowano więcej zieleni, pojawią się estetyczne elementy małej architektury, nowe ławki i stojaki na rowery. Inwestycję zrealizuje Zarząd Dróg Miejskich.

Zarząd Dróg Miejskich zastosuje po raz pierwszy specjalny system sadzenia drzew w zabrukowanym terenie.

Zamiast 8 drzewek, które są w złym stanie fitosanitarnym, posadzonych zostanie 11 większych drzew. – *W efekcie uzgodnień z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków, po ponownym przeanalizowaniu uwarunkowań na Rynku oraz różnych dostępnych obecnie nowoczesnych rozwiązań, zdecydowaliśmy się na najlepszą, naszym zdaniem, możliwość. Zrezygnowaliśmy z umieszczania drzew w dużych donicach, jak planowaliśmy pierwotnie, i będziemy sadzić drzewa w gruncie przy użyciu tzw. systemów antykompresyjnych, zapewniających roślinom optymalne warunki rozwoju w zabrukowanym terenie* – informuje Dawid Ochód, zastępca dyrektora Zarządu Dróg Miejskich.

Taki system ZDM zastosuje po raz pierwszy. Wykorzysta go także podczas sadzenia drzew przed dworcem kolejowym – przy okazji budowy Centrum Przesiadkowego. Pozwoli on na odpowiednie umocowanie drzew, napowietrzanie i nawadnianie. Niewłaściwemu rozrostowi korzeni zapobiegą maty antykorzeniowe i folie ochronne, które równocześnie zabezpieczą – wraz z niewielkim cokółkiem – przed spływaniem

wizualizacja: Pracownia 44STO

z płyty Rynku wody i substancji czyszczących.

Na Rynku pojawi się wysoka i niska zieleń, która powinna być atrakcyjna przez większą część roku.

Drzewa pojawią się na trzech pierzejach Rynku – nie będą mogły być posadzone od strony wejścia do Ratusza z uwagi na gęstą sieć podziemnego uzbrojenia.

Do nasadzeń został wybrany platan klonolistny. – *To drzewo sprawdza się w przestrzeni miejskiej, ponadto bardzo dobrze toleruje cięcia pielęgnacyjne, więc możliwe będzie formowa-*

nie koron drzew. Drzewa tego samego gatunku będą sadzone przed dworcem, dzięki czemu przestrzeń miejska kształtowana będzie w spójny sposób – mówi Dawid Ochód.

Nowe ławki także nawiązywać będą do elementów małej architektury znajdujących się przy osi ul. Zwycięstwa, a dokładnie do ławek ustawionych na nowym skwerze nad Drogową Trasą Średnicową. Na Rynku pojawi się ich 26, więcej niż obecnie, a część będzie z oparciami, co będzie udogodnieniem zwłaszcza dla osób starszych. Przewidziano również kilkanaście stojaków na rowery.

Wysoka zieleń uzupełniona zostanie o kompozycje z niskich

roślin, krzewów i bylin, umieszczonych na 13 niskich rabatach. Zaplanowano je przy drzewach oraz dodatkowo od strony wejścia do Ratusza. Gatunki dobrane zostaną w taki sposób, aby urozmaicić przestrzeń Rynku przez większą część roku i dostosować się do warunków nasłonecznienia w danym miejscu.

W najbliższym czasie ogłoszony może zostać przetarg na wykonanie prac.

Zgodnie z założeniami, drzewa i nowe elementy małej architektury mają być dobrze wpisane w charakter Rynku, a kolorystyka dopasowana do istniejących nawierzchni. Pojawią się tylko

w pasie, gdzie obecnie znajdują się granitowe płyty w kolorze grafitowym, co pozwoli na swobodne poruszanie się pieszych i wjazd służb ratunkowych. Zachowana zostanie również możliwość dojazdu do ratusza, miejsce na organizację różnego rodzaju wydarzeń kulturalnych i gastronomiczne ogródki.

Projekt modernizacji wykonała gliwicka pracownia 44STO. Obecnie zamykany jest etap projektowania i trwa pozyskiwanie pozwoleń na prowadzenie robót. W najbliższych miesiącach ZDM planuje ogłosić przetarg na wykonanie prac. Jeżeli nie zajdą nieprzewidziane przeszkody, to Rynek w nowej odsłonie będziemy mogli zobaczyć w przyszłym roku. (al)

Mariusz Śpiewok, zastępca prezydenta Gliwic

– *Cieszę się, że Rynek zyska na atrakcyjności. To jedno z ulubionych i najpiękniejszych miejsc spotkań mieszkańców oraz gości przyjeżdżających do Gliwic – z urokliwymi kamienicami i licznymi lokalami gastronomicznymi. Posiada bardzo długą historię wpisaną w dzieje naszego miasta. Jest naszą perełką i wymaga jak najlepszej oprawy. Zmiany sprawią, że będzie jeszcze ładniejszy niż obecnie i bardziej przyjazny spacerowiczom w różnym wieku, zwłaszcza w upalne dni. Zgodnie z oczekiwaniami mieszkańców, na Rynku pojawi się więcej zieleni. Inwestycja dobrze wpisze się w kompleksowe działania dotyczące szerokiego udostępniania Starówki pieszym i rowerzystom.*

Święta coraz bliżej!

5 grudnia na Rynku stanie wspaniała wiedeńska karuzela, a prezenty rozda nie kto inny, jak święty mikołaj – oczywiście w towarzystwie swoich niezawodnych elfów! Kuszące korzennym aromatem pierniki i słodkie, pełne przypraw grzane wino – takie świąteczne zapachy i smaki będzie można znaleźć na Gliwickim Jarmarku Bożonarodzeniowym.

Smakołyki, świąteczne ozdoby, rękodzieło – w drewnianych domkach na Rynku znajdziecie moc inspiracji na prezenty pod choinkę. Jarmark będzie czynny od poniedziałku do piątku między godz. 12.00 a 18.00, a w soboty i niedziele do godz. 19.00. Tegoroczny Jarmark potrwa do 26 grudnia. Przez cały ten czas będzie można przejechać się na **karuzeli wiedeńskiej** – zdobionej w stylu retro. Miasto Gliwice zaprasza na Jarmark!

5 grudnia specjalnym gościem Gliwickiego Jarmarku Bożonarodzeniowego będzie **święty mikołaj**. W tym roku jego **elfi pomocnicy** zaprezentują cyr-

kowe wręcz akrobacje! Oprócz tego czeka nas też **Świąteczna Parada Maskotek** – to po prostu trzeba zobaczyć. Na Rynku tego dnia będzie można spotkać między innymi Psi Patrol! Między godz. 16.00 a 19.00 będzie można też „poćwiczyć prawą półkulę” – mamy dla was kreatywne warsztaty świąteczne. W planach jest między innymi **tworzenie stroików świątecznych i malowanie ozdób z drewna**.

10 grudnia wspólnie będziemy świętować **Międzynarodowy Dzień Wolontariusza**. Na Rynku spotkacie się z przedstawicielami gliwickich organizacji

pozarządowych, a niesamowity występ z laserami da **Teatr Ognia NAM-TARA**. Organizatorem obchodów będzie Centrum 3.0 – Gliwicki Ośrodek Działań Społecznych.

W sobotę **18 grudnia** znów zaprosimy Was na godz. 16.00 na ekowarsztaty. Tym razem spróbujemy zrobić **zimowe miasto w słoiku**, będzie też okazja nauczyć się tworzyć **filcowe zabawki oraz świąteczne breloki i bransoletki**. W sam raz na prezent! Rozgrzejemy się

także brazylijską bossa-novą z zespołem **Pedro y Mari**. Dla miłośników folkowych klimatów wystąpi **Kapela Góralska Zbójnicy** ze Szczyrku.

W niedzielę **19 grudnia** między godz. 9.00 a 10.30 radio RMF FM rozda kilkaset drzewek w ramach akcji „**Choinki pod choinkę**”. Kto pierwszy, ten lepszy! Po południu na scenie wystąpią **Orkiestra Dęta Ostropa** i gospelowy zespół **Sound**. Niesamowity pokaz tańca irlandzkiego da gliwicki

zespół **Salake**. Przekażemy sobie także **Betlejemskie Światło Pokoju** i złożymy świąteczne życzenia. Malutki płomień odpalony w Grocie Narodzenia Pańskiego w Betlejem przemierza cały świat, niosąc ludziom znak zrozumienia i pojednania pomiędzy narodami. Do Gliwic przywożą go harcerze. Podczas Jarmarku na Rynku płomień zostanie uroczysto przekazany władzom miasta. Dla mieszkańców będzie to również okazja do zabrania Światła do własnego zacisza domowego. (mm)

Nowe boisko dla Bojkowa

Uczniowie Szkoły Podstawowej nr 8 i mieszkańcy Bojkowa zyskali nowe miejsce rekreacji – przy szkole oddano do użytku nowe boisko wielofunkcyjne i zmodernizowany plac zabaw. Przestrzeń jest dostępna nie tylko dla uczniów, ale też całej lokalnej społeczności. W otwarciu boiska wzięła udział Aleksandra Wysocka, zastępca prezydenta Gliwic.

Nowe boisko szkolne przy ul. Spacerowej 6 ma wymiary 40 m x 20 m, poliuretanową nawierzchnię, 4-torową bieżnię lekkoatletyczną oraz skocznię do skoków w dal. Jest wielofunkcyjne – mecze na nim mogą rozgrywać koszykarze, siatkarze oraz miłośnicy piłki nożnej i ręcznej. Całość otoczono piłkochwytem. Do dyspozycji uczniów i mieszkańców Gliwic jest też bieżnia, skocznia w dal oraz zmodernizowany plac zabaw wyposażony m.in. w ścianki linowe do wspinaczki. W ramach prac wybudowano też budynek gospodarczy na sprzęt sportowy, zmodernizowano górkę saneczkową i altankę służącą zajęciom plenerowym. Ponadto szkoła zyskała wiatę rowerową i śmietnikową oraz nowy system odwodnienia terenu i szkoły. Nowe obiekty sportowe zostały objęte monitoringiem wizyjnym. Z okazji przecięcia wstęgi na otwarciu nowego boiska dzieci i młodzież z SP nr 8 przygotowały mini-

spektakl nawiązujący do dyscyplin sportowych, jakie od teraz można uprawiać w Bojkowie w zupełnie nowym miejscu. Inwestycja kosztowała około 2,1 mln zł i została sfinansowana z budżetu miejskiego.

– Jesteśmy bardzo zadowoleni z nowego boiska. Ta inwestycja z pewnością wpłynie na poprawę jakości zajęć ruchowych dzieci i

młodzieży i poprawi ich kondycję. Nowy kompleks sportowo-rekreacyjny będzie dostępny dla wszystkich uczniów, a popołudniami – co ważne – również dla wszystkich chętnych mieszkańców. Mamy ogromną nadzieję, że to zachęci lokalną społeczność do jeszcze większej aktywności ruchowej i zdrowego stylu życia – mówi Adam Walczak, zastępca dyrektora SP nr 8 w Bojkowie. (mf)

Szanowni Państwo Pracownicy Socjalni

Z okazji Dnia Pracownika Socjalnego, obchodzonego 21 listopada, pragnę złożyć Państwu najlepsze życzenia i wyrazić niezmienny szacunek dla wykonywanej przez Państwa pracy na rzecz najbardziej potrzebujących mieszkańców miasta Gliwice.

Państwa trud, zaangażowanie i wrażliwość na krzywdę bliźniego nie pozostają niezauważone i stanowią wzór godny naśladowania. Posiadają Państwo niezwykły dar czynienia dobra. Proszę go w sobie pielęgnować, aby każdy mógł dostrzec jego wartość.

Jestem przekonany, że profesjonalizm będzie nadal towarzyszył Państwu w pomnażaniu dotychczasowego dorobku i osiągnięć.

Życzę Państwu satysfakcji z realizacji dobrze wykonanych obowiązków, zdrowia, siły ducha i niewyczerpanej energii w realizacji zamierzeń. Życzę także Państwu wszelkiej pomyślności w życiu osobistym.

Z wyrazami szacunku

Adam Neumann
Prezydent Gliwic

BUDUJEMY CENTRUM PRZESIADKOWE

Co słyszeć na budowie?

Czy deszcz, czy pogoda – zmiany na placu robót wielkiej miejskiej inwestycji są coraz bardziej widoczne. Nowoczesny kompleks Centrum Przesiadkowego z charakterystycznymi „falami” zadaszeń i odnowioną ponadstuletnią wieżą ciśnień w tle będzie łączył transport kolejją z systemem stacji autobusów miejskich, regionalnych i międzynarodowych, oferując także podróżnym miejsca postojowe dla samochodów, wygodną infrastrukturę rowerową oraz zaplecze komercyjne.

Dobiega końca wykonywanie elewacji przyszłego budynku głównego CP. Wewnątrz obiektu montowana jest tzw. sucha zabudowa, a w toaletach układane są płytki. Budowlańcy kontynuują prace związane z instalacjami wewnętrznymi i podłączaniem budynku do miejskiej sieci ciepłowniczej.

W przyszłym budynku pomocniczym (z pomieszczeniami przeznaczonymi pod wynajem) wykonano wylewki cementowe pod posadzki i zamontowano na dachu żaluzje akustyczne. Trwają prace związane z powstawaniem elewacji.

Budowlańcy zakończyli montaż stalowej konstrukcji piątego segmentu „fal” zadaszeń i układają tam pokrycie dachowe. Obecnie powstaje szkielet ostatniego, szóstego segmentu zadaszenia. Na pierwszych wiatkach rozpoczęto prace związane z wykonaniem instalacji fotowoltaicznej.

W przyszłych przejściach podziemnych dobiega końca montaż ściennych płyt betonowych i układanie granitowych płyt podłogowych. Na pochylni stanowiącej dojście do istniejącego tunelu montowane są balustrady, a w drugim (nowym) rozpoczęto zabudowę sufitów podwieszanych.

W sąsiadującej z kompleksem Centrum Przesiadkowego ponadstuletniej, zabytkowej wieży ciśnień ułożono docelową hydroizolację na kopule i tynk renowacyjny na elewacji. Zamontowano komplet stolarki okiennej i obróbki blacharskie, zdemontowano rusztowanie elewacyjne, wykonano suche zabudowy, zakończono układanie płytek podłogowych i ściennych, ułożono też okablowanie energetyczne i strukturalne.

Na pierwszych odcinkach dróg wewnętrznych na terenie Centrum Przesiadkowego i na części ul. Toszeckiej wykonano już nawierzchnię asfaltową (warstwę wiążącą). Kontynuowane są roboty związane z wykonaniem murów z gabionów, infrastrukturą podziemną i układem drogowym. Na ul. Tarnogórskiej powstaje konstrukcja lewej połowy jezdni. Ma murach oporowych od strony ul. Kolberga trwa montaż balustrad.

W niedalekiej przyszłości Centrum Przesiadkowe powstające po północnej stronie gliwickiego dworca kolejowego skupi wszystkie środki transportu miejskiego, wpłynie na poprawę komfortu i jakości podróży mieszkańców całego regionu, zwiększy też bezpieczeństwo pieszych, rowerzystów i kierowców. Inwestycję realizuje konsorcjum firm: Mostostal Zabrze Gliwickie Przedsię-

biorstwo Budownictwa Przemysłowego SA i Przedsiębiorstwo Remontów Ulic i Mostów SA. Koszt prac to około 184 mln zł. Na ten cel ze środków unijnych pozyskano 129,5 mln zł. Roboty powinny zakończyć się pod koniec sierpnia 2022 r.

Po południowej stronie dworca kolejowego przebudowywany jest układ drogowy, który wraz z Centrum Przesiadkowym stworzy przyjazną i funkcjonalną przestrzeń miejską.

Przy ul. Na Piasku zakończono prace związane z przebudową

uzbrojenia podziemnego oraz wykonaniem nawierzchni jezdni i chodników. W najbliższym czasie planowany jest montaż latarni oświetleniowych, a do końca roku – ustawienie małej architektury (koszy na śmieci).

Przy ul. Okopowej zakończono roboty związane z przebudową sieci wodno-kanalizacyjnej i teletechnicznej. W toku są prace przy realizacji instalacji elektroenergetycznej. Wykonany został chodnik po stronie baru „Pod pierożkiem” i stopniowo układana jest nawierzchnia jezdni. Po dokonaniu przełączeń kabli w rejonie stacji transformatorowej ułożony zostanie chodnik po drugiej stronie ulicy. Do wykonania pozostanie montaż oświetlenia ulicznego oraz małej architektury.

Na placu Piastów trwają prace związane z przebudową uzbrojenia podziemnego. Ułożona została niemal cała sieć cieplna, a do wykonania zostaje tzw. renowacja kanału deszczowego metodą rękawa i zabudowa nowej komory żelbetowej na kanale, a także przekładki sieci kolidujących z projektowanym układem drogowym.

Na placu przed dworcem PKP przebudowano i wykonano sieci podziemne związane z nowym układem drogowym w części przylegającej bezpośrednio do ul. Okopowej. Trwa układanie nawierzchni jezdni, miejsc postojowych i chodników na przedłużeniu ul. Zwycięstwa. Dodatkowo, na odcinku ul. Zwycięstwa od skrzyżowania z ul. Dubois do wylotu na dworzec PKP demontowana jest infrastruktura tramwajowa.

Terenem pod remontowanym ciągiem pieszo-rowerowym przy ul. Berbeckiego zajmuje się od sierpnia Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji. Naprawiana jest tam sieć wodociągowa i kanalizacja sanitarna.

Całość prac po południowej stronie dworca PKP realizuje Eurovia Polska S.A. Koszt inwestycji finansowanej z budżetu miasta to ponad 41 mln zł. Umowny termin zakończenia robót budowlanych to koniec 2022 r. (kik)

Akty i portrety w Czytelni Sztuki

Od 3 grudnia do 6 lutego w Czytelni Sztuki (Willa Caro, ul. Dolnych Wałów 8a) będzie prezentowana nowa wystawa fotograficzna. Kuratorką ekspozycji „Kazimiera Dyakowska. Naga. Portret i akt 1959–1966” jest Ewelina Lasota.

Kazimiera Dyakowska od 1959 roku była członkinią Gliwickiego Towarzystwa Fotograficznego. Ukończyła wychowanie fizyczne na Uniwersytecie Jagiellońskim, co może posłużyć za wyjaśnienie, skąd w jej sztuce takie zainteresowanie ludzkim ciałem. Dyakowska często fotografowała młode, wysportowane kobiety. Uzupełnieniem wystawy prac fotograficznych będzie książka autorstwa Eweliny Lasoty.

fot. K. Dyakowska / materiały organizatora

– Zarówno wystawa prac Kazimierzy Dyakowskiej, jak i towarzysząca jej publikacja stanowią kolejny etap prac badawczych poświęconych

dokonom osób należących do Gliwickiego Towarzystwa Fotograficznego. Inicjowane i konsekwentnie prowadzone

od ponad dziesięciu lat w ramach programu Czytelni Sztuki poszukiwania odstawiają, a następnie prezentują w formie wystawienniczej i wydawniczej bujną aktywność twórczą wybitnych indywidualności tego niezwykłego środowiska skupionego wokół GTF-u, a więc takich twórców jak m.in. Zofia Rydet czy Jerzy Lewczyński. Wkrótce nakładem Czytelni Sztuki ukaże się publikacja podsumowująca działalność Gliwickiego Towarzystwa Fotograficznego w opracowaniu dr. Adama Soboty – powiedział Grzegorz Krawczyk, dyrektor Muzeum w Gliwicach. (mm)

25 lat AZM-u

fot. M. Buksa / UM Gliwice

Akademicki Zespół Muzyczny Politechniki Śląskiej ma już 25 lat. Z tej okazji 20 listopada grupa wystąpiła w kościele pw. św. Bartłomieja w Gliwicach z „Petite messe solennelle” Gioacchina Rossiniego.

Podczas jubileuszowego koncertu Akademickiemu Zespołowi Muzycznemu Politechniki Śląskiej towarzyszył Chór Mieszany KLASSTER. Partie solowe wykonali Anna Noworzyn (sopran), Dominika Noskiewicz (alt), Piotr Brożek (tenor) i Jakub Borgiel (bas). Na fortepianie zagrał Grzegorz Biegas,

a na organach Daniel Strządała. Dyrygowała prof. Krystyna Krzyżanowska-Łoboda.

Akademicki Zespół Muzyczny wykonuje muzykę klasyczną i rozrywkową, w swoim repertuarze ma również gospel. Występują w nim przede wszystkim studenci,

absolwenci i pracownicy Politechniki Śląskiej, ale nie tylko – dołączyć do grupy może każdy, kto interesuje się muzyką. Zespołem dyryguje prof. Krystyna Krzyżanowska-Łoboda. W ciągu 25 lat działalności AZM zdobył wiele nagród na prestiżowych konkursach. (mm)

„Wesoły Wędrownik 2021” za nami

6 i 7 listopada miłośnicy muzyki po raz kolejny zanurzyli się w twórczości gliwickiego kompozytora Norberta Blachy. Po warsztatach gospel w Centrum Edukacyjnym im. św. Jana Pawła II odbył się koncert „Wesoły Wędrownik”.

– Tegoroczna edycja przeszła nasze najśmielsze oczekiwania. Uczestnicy, którzy wzięli udział w warsztatach i koncercie, stworzyli niebywale „rodzinną” ekipę – mówi Gabriela Blacha, organizatorka wydarzenia. Na scenie Centrum Edukacyjnego im. św. Jana Pawła II wystąpił 9-osobowy zespół i 50-osobowy chór. Było wyjątkowo!

fot. materiały organizatora

Koncert „Wesoły Wędrownik” z muzyką Norberta Blachy od-

był się w tym roku w naszym mieście po raz dziewiąty. Norbert Blacha był gliwickim kompozytorem, pianistą, or-

ganistą i aranżerem. Był związany między innymi z nurtem muzyki religijnej.

(mm)

Teatr Miejski w Gliwicach ponownie wystawi „Najmrodzkiego”, a w ramach „Śląskiego Tygodnia” w Bibliotece Centralnej zagra grupa Krzikopa. Co jeszcze robić w Gliwicach podczas nadchodzącego weekendu? Mamy dla was garść kulturalnych propozycji!

piątek 26 listopada

przez cały weekend

➤ Filia nr 7 Miejskiej Biblioteki Publicznej w Gliwicach (ul. Junaków 4) zaprasza do „Pracowni Kreatywnej”. O godz. 16.00 rozpoczną się warsztaty szycia zawieszek warzywnych do kluczy.

➤ TMG (ul. Nowy Świat 55–57) zaprasza widzów na spektakl Michała Siegoczyńskiego „Najmrodzki, czyli dawno temu w Gliwicach” oraz „Dzieci z Bullerbyn” w reżyserii Jerzego Jana Połońskiego.

➤ O godz. 17.00 w Filii nr 15 MBP w Gliwicach (ul. Piastowska 3) rozpoczną się zajęcia szachowe dla początkujących dzieci. O godz. 18.00 przy szachownicy spotkają się bardziej zaawansowani młodzi gracze.

➤ Zapraszamy także do odwiedzenia wystaw czasowych prezentowanych przez Muzeum w Gliwicach. Do 13 lutego 2022 roku w Willi Caro (ul. Dolnych Wałów 8a) można oglądać ekspozycję „Najwyższej próby! Rzeźbiarze i rzeźby I połowy XX w. na Górnym Śląsku”. Do końca roku na Rynku jest także ekspozycja „Tadeusz Różewicz. Raport Ocalonego”.

➤ Folkowy zespół Krzikopa wystąpi o godz. 18.00 w Bibliotece Centralnej (ul. Kościuszki 17). Koncert prezentujący muzyczne tradycje Górnego Śląska w nowoczesnym brzmieniu jest elementem „Śląskiego Tygodnia”.

➤ O godz. 18.30 w Stacji Artystycznej Rynek (Rynek 4–5) rozpocznie się spotkanie z Janem Opielką, któremu będzie przyświecało pytanie „Zgoda na odczłowieczanie?”. Tematem będą wydarzenia na granicy polsko-białoruskiej.

➤ To już ostatni weekend, kiedy w Bibliotece Centralnej można oglądać wystawę akwareli Grzegorza Chudego – „XV”. To także ostatnia szansa obejrzenia ekspozycji prezentowanych w ramach IX Ogólnopolskiego Festiwalu Fotografii Otworkowej OFFO 2021: „W mieście i poza miastem” Antona Svrčka i „Orońsko 1” Kordiana Pawlaka w Biblioforum (Centrum Handlowe Forum, ul. Lipowa 1) oraz „CrossWorlds” Jeffa McConnella i Diany Pankovej w galerii Perkoz (Filia nr 5 MBP w Gliwicach, ul. Perkoza 12). Także z końcem listopada dobiegnie końca wystawa „Tadeusz Różewicz w obiektywie Adama Hawaleja” w Bibliotece Centralnej.

sobota 27 listopada

➤ W Willi Caro (ul. Dolnych Wałów 8a) zaplanowano warsztaty rękodzieła ludowego. O godz. 11.00 i 13.00 rozpoczną się zajęcia, podczas których uczestnicy wykonają ptaszki stryszawskie na choinkę.

➤ O godz. 15.00 w Willi Caro rozpocznie się spotkanie promocyjne książki „Afrobiografia”. Weźmie w nim udział autor – Janusz Kokot.

niedziela 28 listopada

➤ O godz. 16.15 w kinie Amok (ul. Dolnych Wałów 3) rozpocznie się Kinowy podwieczorek dla rodziny. Widzowie zobaczą „Świąteczną wyprawę Pana Patyka” w reżyserii Andresa J. Riisera.

➤ W SAR-ze do 11 grudnia można oglądać wystawę „60 na 100. Sąsiadki. Głosem kobiet o powstaniach śląskich i plebiscyie”.

(mm)

Wszystkie wydarzenia kulturalne są publikowane na stronie Kultura.gliwice.eu. Jesteś organizatorem? Dodaj swoje wydarzenie na naszą stronę poprzez formularz.

Zbigniew Rokita z powrotem w Gliwicach

Pochodzący z Gliwic reporter i pisarz Zbigniew Rokita za książkę „Kajś. Opowieść o Górnym Śląsku” otrzymał w 2021 roku podwójną Nagrodę Literacką „Nike”. 19 listopada w ramach „Śląskiego Tygodnia” spotkał się z czytelnikami na Scenie Forum. W rozmowie z „Miejskim Serwisem Informacyjnym – Gliwice” Zbigniew Rokita zdradza, jak przebiegała praca nad „Kajś” i jakie są jego ulubione miejsca w Gliwicach.

32 lata, druga książka i podwójna Nagroda Literacka „Nike” na koncie. Podwójna, bo przyznana przez konkursowe jury oraz głosem czytelniczek i czytelników. Robi wrażenie! Czy pisząc „Kajś”, spodziewał się Pan, że ta „Opowieść o Górnym Śląsku” będzie czytana z takim zainteresowaniem w całej Polsce?

Zbigniew Rokita: Poprawna, ale i szczerą odpowiedź brzmi: nie. Myślałem, że ta książka będzie miała zasięg bardziej regionalny, mniej ogólnopolski. Oczywiście zakładałem, że będzie czytana w całej Polsce, choćby za sprawą siły wydawnictwa Czarne i serii Sulina, w której się ukazała. Zdziwiło mnie jednak to, jak wiele osób z regionów o zupełnie innych doświadczeniach niż Śląsk odnalazło siebie w śląskich losach. Takie zjawiska jak dylematy tożsamościowe, potrzeba zakorzenienia, konflikty pamięci na Śląsku wydarzają się bardziej niż w Wielkopolsce, na Podlasiu czy w Galicji, ale wiele mechanizmów jest podobnych.

Kiedy postanowił Pan napisać książkę o Śląsku i Gliwicach, swoim rodzinnym mieście? Czy „Kajś” jest opowieścią, którą snuł Pan w swojej głowie od dawna, czy pomysł na nią przyszedł nagle?

Wszystkim tym „nasiąkałem” jako dziecko i młodzieniec, mieszkając w Gliwicach, czyli do 19 roku życia. Ta opowieść na pewno jakoś tam się snuła, ale nie była wtedy opowieścią reporterską. Później wyjechałem z Gliwic na stałe. Z kolei decyzja

o napisaniu książki nie wiąże się z żadną romantyczną historią. Jestem dziennikarzem i żyję z pisania – można powiedzieć, że mam pisanie w zakresie obowiązków. Pewnego dnia pomyślałem sobie po prostu, że mam tutaj fajną reporterską historię

do opisanie. I tak zrobiłem – opisałem ją.

Jest pan reporterem, a o nich mówi się, że powinni być „przezroczysty”. Czy ciężko było pisać reportaż, który spletał się z historią rodzinną, a więc czymś, z czym piszący jest silnie związany?

I miło, i ciężko. Sytuacja, kiedy reporter jest „przezroczysty”, jest sytuacją pewnego komfortu. Nie trzeba być tak uważnym na granicy między publicznym i prywatnym. Nie trzeba oddawać komuś obcemu swojej prywatności, intymności. Sytuacja, gdy trzeba iść do swoich krewnych i autoryzować u nich wypowiedzi, jest trudna. Ale chyba najtrudniej jest wtedy, kiedy te wypowiedzi trzeba autoryzować u samego siebie. Piszący ma też czasem pokusę, żeby go było w tej książce bardzo dużo. To techce próżność i trzeba bardzo dużej uważności, żeby nie popaść w jakąś grafomanię.

A wracając do Gliwic, do których Pan także często wraca, to jakie są ulubione miejsca Zbigniewa Rokity? Gdzie chętnie Pan zagląda?

Na różne sposoby najbliższe są mi dwa miejsca, dwie moje małe

„Domowiny” [w jęz. łżyckich: „Ojczyzny” – dop. red.] – Wójtowa Wieś i Ostropa. „Wojtulę” znam dobrze, bo stamtąd pochodzę i tam wracam. Ostropa to taka moja „mityczna kraina”. Mityczna dlatego, że mimo że ja od dekad, czyli przez całe moje życie i jeszcze dłużej, nie mam tam żadnych krewnych i znam to miejsce stosunkowo słabo, to Ostropa jest taką moją mityczną krainą dzieciństwa.

A nad czym obecnie Pan pracuje?

Obecnie „przeklikuję się” między wieloma tematami. Zajmuję się i dziennikarstwem prasowym, i teatrem. Pracuję nad materiałem o 40-leciu pacyfikacji kopalni Wujek. Niedawno ukończyłem pracę nad dramatem dotyczącym wydarzeń na Śląsku w 1945 roku, który realizowałem w ramach Stypendium Marszałka Województwa Śląskiego w dziedzinie kultury. Z kolei z Robertem Talarczykiem we współpracy teatrów Śląskiego i Zagłębia zrobiliśmy spektakl „Nikaj” – i pracujemy już nad następną rzeczą. Tym razem będziemy chcieli opowiedzieć w teatrze Śląsk z perspektywy kibiców piłkarskich. Niedługo pewnie zacnie się też coś „książkowego”. (mm)

Trwają próby do „Dzikiego Wschodu”

„DZIKI WSCHÓD, czyli nieprawdopodobna, lecz do bólu prawdziwa opowieść o krzywdzie i zemście, o nienawiści i o odpuszczeniu, o woli życia i o pogoni za szczęściem; opowieść o Loli, więźniarce Auschwitz-Birkenau, która po wojnie urządziła Niemcom piekło” – to pełny tytuł sztuki, na podstawie której Teatr Miejski w Gliwicach realizuje kolejny spektakl. Premiera jest zaplanowana na 11 grudnia.

Bohaterką „Dzikiego Wschodu” jest Lola Potok, Żydówka z Będzina, która w obozie koncentracyjnym Auschwitz-Birkenau straciła całą rodzinę (w tym kilkunastomiesięczną córkę), a po wojnie... zatrudniła się w więzieniu w Gliwicach. Chciała zemścić się na podejrzanych o dokonanie zbrodni wojennych. Jej kochankiem był komendant świętochłowickiego obozu pracy Zgoda, Salomon Morel. W 1945 roku Lola ukradła z więziennej kasy 49 tys. marek i uciekła za granicę, ostatecznie osiedlając się w Stanach Zjednoczonych. Brzmi sensacyjnie i nieprawdopodobnie? Być może, jednak

Lola Potok była prawdziwa, a jej biografia zainspirowała Przemysława Pilarskiego do napisania sztuki „Dziki Wschód”.

– Bohaterowie „Dzikiego Wschodu”, owszem, zasługują na potępienie, jednak solidne wnikięcie w ich biografie nie może nie nakazać nam jeśli nie współczucia wobec ich losów, to przynajmniej zadumy nad nimi. Gdyby nie historia, gdyby nie czynniki zupełnie od tych ludzi niezależne, ich życie potoczyłoby się zupełnie inaczej. Lola najpewniej byłaby do końca życia krawcową, jej kochanek Szlomo – piekarzem. A może ulicznym grajkiem?

To wybuch wojny sprawił, że stali się tym, kim się stali. Stali się, gdyż pragnęli zemsty albo nie mieli wyjścia. Działali pod wpływem silnych emocji lub z powodu braku alternatywy. Do wyboru mieli albo to, albo nic. Co ich oczywiście nie rozgrzesza. To, co jest w nas, zależy tylko od nas – mówi Przemysław Pilarski.

Tekst powstał na zamówienie Teatru Miejskiego w Gliwicach. Reżyserem spektaklu jest Jerzy Jan Połński. Premiera jest zaplanowana na 11 grudnia. Bilety w cenie 70 zł są dostępne w kasach teatru i na stronie teatr.gliwice.pl. (mm)

Lola Potok

foto: archiwum IPN w Katowicach

WEŹ DOTACJE I WYMIENŃ PIEC

DO KIEDY TRZEBA ZLIKWIDOWAĆ STARE KOTŁY WĘGLOWE?

do 1 STYCZNIA 2022 r. – kotły, które wyprodukowano przed 2007 rokiem.

do 1 STYCZNIA 2024 r. – kotły, które wyprodukowano pomiędzy 2007 a 2012 rokiem.

do 1 STYCZNIA 2026 r. – kotły, które wyprodukowano po 2012 roku i zostały włączone do eksploatacji przed 1 września 2017 r.

Jeśli Twój kocioł spełnia wymagania dla klasy III lub IV normy kotłowej, masz czas na wymianę do 1 stycznia 2028 r. Piece kaflowe, kuchnie węglowe, kominki i piecyki typu koza muszą być usunięte do 1 stycznia 2023 r. Inne warunki dotyczące kominków / pieców typu koza precyzuje uchwała antysmogowa w zakresie zapisów dotyczących tzw. miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń (§ 5 oraz § 8 ust. 2 pkt 2) – <https://powietrze.slaskie.pl/content/uchwala-sejmiku-nr-v3612017>

ZYSKAJ DOFINANSOWANIE Z MIASTA

KTO MOŻE SIĘ STARAĆ? Inwestor, na którego wystawione są faktury – osoba fizyczna, wspólnota i spółdzielnia mieszkaniowa, osoba prawna niedziałająca w celu osiągnięcia zysku (z wyłączeniem jednostek sektora finansów publicznych będących gminnymi lub powiatowymi osobami prawnymi).

NA CO? Na zmianę systemu ogrzewania z nieekologicznego na ekologiczne – gazowe, elektryczne, olejowe, z miejskiej sieci ciepłowniczej oraz – tylko w przypadku zakończenia inwestycji w 2020 r., co poświadcza dokument opinii kominiarskiej odbiorczej – na kotły na paliwo stałe węglowe, spełniające wymogi klasy 5 w zakresie emisji wg normy EN 303-5.

ILE MOŻNA ZYSKAĆ?

do 6 tys. zł – zmiana ogrzewania na gazowe, elektryczne, olejowe, z miejskiej sieci ciepłowniczej;

do 4 tys. zł – montaż kotła automatycznego na paliwo stałe, spełniającego wymogi klasy 5 w zakresie emisji wg normy EN 303-5;

do 12 tys. zł – przy zmianie ogrzewania na: gazowe, elektryczne, olejowe, z miejskiej sieci ciepłowniczej wraz z termomodernizacją budynku (w terminie do 4 lat przed datą złożenia wniosku);

do 8 tys. zł – przy montażu kotła automatycznego na paliwo stałe, spełniającego wymogi klasy 5 w zakresie emisji wg normy EN 303-5, w budynku poddanym ociepleniu (w terminie do 4 lat przed datą złożenia wniosku).

SZERSZE INFORMACJE:
WYDZIAŁ ŚRODOWISKA
URZĘDU MIEJSKIEGO
W GLIWICACH

☎ 32/238-54-45,
32/239-13-32,
32/238-54-82

KIEDY ZŁOŻYĆ WNIOSEK? Po wykonaniu zmiany systemu ogrzewania, najpóźniej do końca następnego roku po odbiorze inwestycji, z wyjątkiem kotłów na paliwo stałe (bo dotyczy to tylko inwestycji zakończonych w 2020 r., w przypadku których wnioski należy złożyć do końca 2021 r.).

DOTACJA Z WFOŚiGW – PROGRAM „CZyste Powietrze”

KTO MOŻE SIĘ STARAĆ? Osoba fizyczna, która jest właścicielem/współwłaścicielem budynku mieszkalnego jednorodzinne lub wydzielonego w takim budynku lokalu mieszkalnego z wyodrębnioną księgą wieczystą i o rocznym dochodzie do 100 tys. zł.

NACO? Na wymianę i montaż źródła ciepła oraz termomodernizację, w tym: demontaż nieefektywnego źródła ciepła na paliwo stałe i wymianę na nowoczesne źródło ciepła, wraz z montażem instalacji c.o. i c.w.u.; zakup i montaż wentylacji mechanicznej z odzyskiem ciepła; docieplenie; zakup i montaż odnawialnych źródeł energii.

ILE MOŻNA ZYSKAĆ?

do 30 tys. zł (zależy od zakresu przedsięwzięcia);

do 37 tys. zł (zależy od zakresu przedsięwzięcia i przy spełnieniu dodatkowego warunku: miesięczny dochód na jednego członka gospodarstwa domowego do 1564 zł w gospodarstwie wieloosobowym, do 2189 zł w gospodarstwie jednoosobowym)

KIEDY ZŁOŻYĆ WNIOSEK? Dofinansowaniu podlegają przedsięwzięcia zarówno w trakcie realizacji, jak i zakończone, pod warunkiem poniesienia pierwszego kosztu maksymalnie 6 miesięcy przed złożeniem wniosku o dofinansowanie.

SZERSZE INFORMACJE: Gliwicki punkt programu „Czyste powietrze” (UM w Gliwicach, ul. Zwycięstwa 21), tel. **32/238-55-82** (czynny w pn., śr. i pt. w godz. 8.30–10.30, wt. w godz. 13.00–15.00, czw. w godz. 14.00–16.00), czystepowietrze.gov.pl.

Wydział Środowiska Urzędu Miejskiego w Gliwicach zaprasza na **bezpłatne szkolenia**, podczas których będzie można zapoznać się z wytycznymi programu dotacyjnego „Czyste Powietrze”. Spotkania odbędą się w formie **on-line w aplikacji Microsoft Teams** (istnieje również możliwość dołączenia poprzez przeglądarkę Chrome).

Szkolenia są planowane: **18 listopada** i **9 grudnia o godz. 16.30**. Link aktywacyjny jest dostępny na stronie Gliwice.eu, (baner „Weź dotacje i wymień piec”). Będzie się uruchamiał w dniu szkolenia, 15 minut przed jego rozpoczęciem.

POŁĄCZ DOTACJE Z MIASTA I WFOŚiGW I UZYSKAJ DO 100% ZWROTU KOSZTÓW INWESTYCJI

PORÓWNANIE DOFINANSOWAŃ

	Program dotacji z budżetu miasta	Program Czyste powietrze
ZASIĘG	MIASTO GLIWICE	CAŁY KRAJ
Finansowanie	Budżet Miasta Gliwice	WFOŚiGW
Próg dochodowy wpływający na wysokość dotacji	X	✓
Obejmuje również budynki wielorodzinne	✓	X
Dotacja do pomp ciepła, kotłów biomasowych i gazowych	✓	✓
Możliwy wzrost dotacji przy wykazaniu kosztów termomodernizacji	+ 6 tys. zł	+ 10 tys. zł
Nabór ciągły i refundacja	✓	✓
Od kiedy funkcjonuje	1997	2018
Maksymalny poziom dotacji do zmiany systemu grzewczego	Od max. 6 tys. zł dla kotłów gazowych do max. 10 tys. zł dla pomp ciepła	Od max. 9 tys. zł dla kotłów gazowych do max. 27 tys. zł dla pomp ciepła

CENTRALNA EWIDENCJA EMISYJNOŚCI BUDYNKÓW (CEEB)

Właścicielu! Zarządco budynku! Nie zapomnij o ustawowym obowiązku złożenia deklaracji do bazy CEEB, dotyczącej wszystkich urządzeń grzewczych, tworzonej przez Główny Urząd Nadzoru Budowlanego. Masz na to czas do 30 czerwca 2022 roku. W przypadku nowo uruchomionych instalacji – 14 dni od dnia ich pierwszego uruchomienia.

Deklarację najłatwiej złożyć przez Internet, za pośrednictwem serwisu zone.gunb.gov.pl. Do rejestracji konieczne jest posiadanie profilu zaufanego, e-dowodu lub podpisu kwalifikowanego.

Druga możliwość to pobranie stosownego druku w siedzibie Urzędu Miejskiego w Gliwicach przy ul. Zwycięstwa 21 (na parterze, w punkcie Wydziału Środowiska) i złożenie go w biurze podawczym.

Zmiany w regulaminach eko dopłat

Od niemal ćwierćwiecza Gliwice wspierają mieszkańców w inwestycjach zmiany systemów grzewczych na ekologiczne. W ramach dotacji z miejskiego budżetu, od 1997 roku do końca 2020 roku dofinansowano na kwotę około 23 mln zł niemal 8,3 tys. wniosków w zakresie prywatnych systemów grzewczych. Obejmowały one zarówno likwidację przestarzałych kotłów, pieców, pieców kaflowych i kuchennych w blisko 9 tys. mieszkań, jak i instalację pomp ciepła, niskoemisyjnych kotłów biomasowych oraz kolektorów solarnych. W odpowiedzi na niestabnące zainteresowanie ekodopłatami, na listopadowej sesji Rady Miasta przyjęto uchwałę uzupełniającą i poszerzającą niektóre aspekty obowiązujących regulaminów.

W regulaminie przyznawania dotacji celowej ze środków budżetu Miasta Gliwice na pokrycie kosztów zmiany systemów grzewczych, oprócz kilku doprecyzowań zapisów, **rozszerzono zakres kosztów kwalifikowanych o koszty demontażu instalacji grzewczych nieekologicznych oraz** – co bardzo istotne – **o koszty instalacji ciepłej wody użytkowej**. Dodatkowo, m.in. w związku z wielokrotnymi zapytaniami gliwiczian, którzy w ramach podłączania budynków do PEC również ponieśli ze swojej strony koszty finansowe (na instalację centralnego ogrzewania w mieszkaniu), **dopuszczono objęcie danego lokalu mieszkalnego dwoma wnioskami – z zastrzeżeniem, że jeden z nich składa mieszkaniec, drugi natomiast**

wspólnota lub spółdzielnia mieszkaniowa, a ich zakresy nie pokrywają się. Maksymalna kwota dofinansowania (do 6 tys. zł na jeden lokal) nie zmienia się.

– Ważna zmiana w drugim z regulaminów, dotyczącym

przyznawania dotacji celowej ze środków budżetu Miasta Gliwice na pokrycie kosztów wybranych instalacji odnawialnych źródeł energii (OZE), wynika z konieczności zniesienia limitów przyznawania dotacji do pomp ciepła – podkreśla Agnieszka Setnik,

naczelnik Wydziału Środowiska Urzędu Miejskiego w Gliwicach. Do tej pory roczny limit przyznawania dofinansowań wynosił 15 pomp ciepła. Zniesiono go ze względu na dużą liczbę tegorocznych wniosków, przekraczających limit na lata 2021–2022.

Uchwała nr XXXI/654/2021 zmieniająca regulaminy ekodopłat (dostępna pod adresem <https://bip.gliwice.eu/storage/uchwały/13468.pdf>) podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego i wejdzie w życie 1 stycznia 2022 roku. Wyjątkiem jest zapis o zniesieniu limitu przyznawania dotacji dla pomp ciepła (§1 ust. 2 pkt 2), który zacznie obowiązywać po upływie 14 dni od jego ogłoszenia.

Informacje na temat możliwości uzyskania dofinansowania do wymiany systemów grzewczych na ekologiczne zamieszczamy również na stronach 8–9.

(kik)

Ostatnie dni głosowania

„Ławeczka znanych gliwiczian” stanie przy al. Przyjaźni. Jej patronem będzie osoba związana z naszym miastem, która szczególnie zapisała się w jego historii. Do 29 listopada mieszkańcy mogą zdecydować w internetowym głosowaniu, kto to będzie.

Akcja jest wspólną inicjatywą Miasta Gliwice, „Nowin Gliwickich” i Stowarzyszenia Przyjaciół Ziemi Gliwickiej. „Ławeczka znanych gliwiczian” stanie przy alei Przyjaźni. Na portalu internetowym „Nowin Gliwickich” (www.nowiny.gliwice.pl) trwa internetowy plebiscyt, w którym mieszkańcy wybierają patrona „ławeczki znanych gliwiczian”.

Wśród osobistości, które zostały poddane pod głosowanie internautów, są: John Baidon, Theodor Erdmann Kalide, Wilhelm von Blandowski, Salomon Lubowski, Oskar Tropowitz, Hugo Scobel, Karl Schabik, Horst Biemek, Tadeusz Teodorowicz Todorowski, Zofia Rydet, Jerzy Lewczyński, Arthur Kochmann, Mieczysław Chorąży, Jadwiga Markowa i Wanda Polańska. Z ich życiorysami można zapoznać się między innymi na portalu internetowym organizatora głosowania – „Nowin Gliwickich”.

(mm)

Na listę nazwisk trafiło kilkunastu gliwiczian i gliwiczank, o których życiu i pracy warto pamiętać.

Profil zaufany potwierdzisz także w PUP

Profil zaufany to bezpłatna metoda uwierzytelnienia (podpisywania) obywateli w systemach e-administracji (np. ePUAP, CEIDG, ZUS, Urząd Skarbowy oraz urzędy gmin, powiatów, województw i centralnej administracji rządowej). Pozwala na znaczne ułatwienie podczas załatwiania wielu spraw administracyjnych drogą elektroniczną, bez konieczności wychodzenia z domu, przez 24 godziny na dobę oraz z dowolnego miejsca.

Każdego dnia profil zaufany zakłada wiele osób. Większość z nich robi to za pośrednictwem bankowości elektronicznej. To najszybszy i dla wielu najłatwiejszy sposób, ale nie jedyny.

Można również uzyskać profil zaufany poprzez wypełnienie internetowego wniosku, a później potwierdzenie go w jednym z punktów potwierdzających. Takie punkty działają między innymi w urzędach gmin, starostwach powiatowych, oddziałach NFZ, ale i np. w placówkach pocztowych. Od września tego roku profil zaufany można także potwierdzić w PUP w Gliwicach.

Jak to zrobić?

Osoby posiadające już konto na portalu ePUAP muszą zalogować się tam i złożyć wniosek o potwierdzenie profilu zaufanego, korzystając z zakładki „Moje profile zaufane”. Osoby nie posiadające jeszcze konta

na portalu ePUAP muszą wybrać opcję „Zarejestruj się”. Następnie należy wybrać się do jednego z punktów potwierdzających profil zaufany. Szczegółowe informacje o tym, jak korzystać z e-administracji oraz

wykaz spraw, które można załatwić elektronicznie w Urzędzie Miejskim w Gliwicach można znaleźć na stronach Biuletynu Informacji Publicznej UM (bip.gliwice.eu).

(PUP)

Zaskakująca Sośnica

Zawsze próbuję łączyć to, co robię – na różnych płaszczyznach. W niedawno rozpoczętym cyklu wykładów muzealnych *Dzielnice Gliwice – znaki szczególne* opowiedziałam słuchaczom o zabudowie i ciekawostkach przywoływanej już na tych łamach Sośnicy, dzielnicy bliskiej mi z wielu względów. Zachwyca ona ceglanyimi detalami zdobiącymi lokalne obiekty architektury przemysłowej i mieszkalnej, akcentami modernizmu oraz... mrugnięciem do historii sztuki. Ale o tym poniżej.

Jestem wierna maksymie Alfreda J. Hitchcocka, że opowieść powinna zaczynać się od trzęsienia ziemi, potem zaś napięcie ma nieprzerwanie rosnać. Jak opowiadać, to z przytupem! Nie ma niczego bardziej ekscytującego, niż wrzucić coś spektakularnego lub zadziwiającego na początek. W Sośnicy takim zaskoczeniem jest... rzeźba Dawida florenckiego artysty Donato di Niccolò di Betto Bardiego zwanego Donatellem. Cudowna kopia tego renesansowego dzieła znajduje się na elewacji dawnej remizy strażackiej na rogu ul. Wawelskiej i Poznańskiej. Jak tam zawędrowała i dlaczego? To już odrębna historia. Na wykonanie kopii Dawida trzeba mieć specjalne pozwolenie florenckiego Museo Nazionale del Bargello. Dostają je tylko nieliczni, wśród nich światowej sławy polski rzeźbiarz i medalier, prof. Krzysztof Nitsch. Włochy, Węgry, Niemcy, Słowacja, Holandia – to tylko niektóre państwa, gdzie został uhonorowany i odznaczony. Wiadomo, że jeśli bierze udział w jakimś konkursie, to pierwsze miejsce jest jego. Prof. Nitsch, związany z Gliwicami

Piękne, ceglane elewacje budynków przy ul. gen. Władysława Sikorskiego.

od wielu lat, odlał kopię Dawida, by oznaczyć nim swoją sośnicką pracownię, a zarazem galerię. Tam stworzył osobiste muzeum i miejsce spotkań twórczych artystów z całego świata.

Artysta wielkiego formatu oraz florencki Dawid – dzieło, które zapoczątkowało renesans, to efektowne wyróżniki dzielnicy. Na tym jednak nie koniec! W Sośnicy znajdziemy również budynki projektu architektów Emila i Georga Zillmannów (kuzynów – nie braci, jak niektórzy piszą). To twórcy katowickich osiedli Nikiszowiec i Giszowiec, przede wszystkim zaś „katedry” górnośląskiego przemysłu – bytomskiej elektrociepłowni. Na temat tego obiektu powstał bardzo ciekawy artykuł Dominiki Oleś i Olgi Zych pt. „100 lat industrialnej katedry – Elektrociepłownia Szombierki w Bytomiu”, który ukazał się w Wiadomościach Konserwatorskich nr 65/2021. Proponuję porównać sylwetę bytomskiego zespołu i gliwickie zabudowania popopalniane przy ulicach Bojkowskiej oraz gen. Władysława Sikorskiego. To bardzo podobne rozwiązania z dominującą masywną wieżą, piękne czerwienią ceglanych elewacji.

Budynki mieszkalne z 1924 roku przeznaczone dla pracowników kopalni przy ul. gen. Władysława Sikorskiego

i Szybowej oraz zespół zabudowy zamknięty ulicami gen. Władysława Sikorskiego, Wielickiej i Stefana Żeromskiego (pierwotnie przeznaczony dla rodzin górniczych) to następne, według mojej oceny, wyróżniające się budowle autorstwa Zillmannów. Każdy z wymienionych obiektów cechuje inaczej rozwiązany detal ceglany. Raz jest to równoramienny krzyż, raz zwielokrotnione płyciny. Liczne wykusze i ryzality interesująco przełamują płaszczyzny elewacji.

W Sośnicy nie brakuje również akcentów moderny, widocznych zwłaszcza w monumentalnej bryle kościoła pw. Najświętszej Maryi Panny Wspomożenia Wiernych autorstwa dr. Josepha Kluge, z elewacją frontową po pracach remontowych i konserwatorskich. Za remont należą się ogromne podziękowania dla proboszcza parafii, ks. dr. Piotra Grzegorzewicza. Wiem, jakie to było wyzwanie i ile problemów z tym się wiązało. Dzięki temu możemy podziwiać następny modernistyczny obiekt z odtworzonym kolorem i fakturą oryginalnego tynku. Wyczyszczone zostały także trzy bardzo duże rzeźby autorstwa Johanna Kiunki (jego dzieła zobaczymy także na budynku Wydziału Elektrycznego – również po pracach konserwatorskich). Na marginesie, między innymi temu artyście poświęcona została wystawa „Najwyższe próby! Rzeźbiarze i rzeźby 1. połowy XX w. na Górnym Śląsku” prezentowana obecnie w Willi Caro przy ul. Dolnych Wałów 8A.

Ewa Pokorska
miejski konserwator zabytków

Modernistyczna elewacja kościoła pw. Najświętszej Maryi Panny Wspomożenia Wiernych po pracach renowacyjnych.

foto: E. Pokorska

foto: A. Gola

Prof. Krzysztof Nitsch przy pracy.

Kopia rzeźby Dawida autorstwa prof. Krzysztofa Nitscha na elewacji jego pracowni.

foto: E. Pokorska

GLIWICKI Jarmark BOŻONARODZENIOWY

GLIWICE – RYNEK
5-26 grudnia 2021 r.

pon. – pt.: godz. 12.00-18.00 | sob. i niedz.: godz. 12.00-19.00

STOISKA ŚWIĄTECZNE | SZOPKA BOŻONARODZENIOWA | KARUZELA WIEDEŃSKA

5 grudnia

Mikołajkowy Rynek

16.30 Spotkanie ze św. Mikołajem

Świąteczne parady bajkowych postaci
Pokazy akrobacji „Harce Elfów św. Mikołaja”
Warsztaty ozdób świątecznych

10 grudnia

Obchody Dnia Wolontariatu

18 grudnia

Folkowe kolędowanie

16.00 Koncert zespołu Pedro y Mari
18.15 Koncert kapeli góralskiej „Zbójnicy”

Świąteczne eko warsztaty

19 grudnia

W oczekiwaniu na Święta

9.00-10.30 „Choinki pod choinkę”

Radio RMF FM rozda
kilkaset pachnących drzewek

17.00 - Katedra pw. św. Apostołów Piotra i Pawła:
Msza Św. w intencji gliwiczian

18.20 - Rynek: Przekazanie Betlejemskiego Światła
Pokoju

18.30 - Rynek: Gwiazdkowy koncert gospel
zespołu „SOUND”

Świąteczne występy Orkiestry Dętej Ostropa
Pokazy tańca irlandzkiego

GLIWICE